

háttéranyagokra, a jogi vonatokra, a fogalomtár kidolgozására és az irodalomjegyzékre. Az 1995/96-os tanévben 8 iskolában 2-2 tanárral kísérleti tanításra kerül sor, melyet 5 napos felkészítő tanártréning előz meg. A tréning vezetőit a Citizenship Foundation biztosítja.

MAJZIK KATALIN

Fejlesztési program az iskolaszékek segítségére

Az 1993. évi közoktatási törvény az iskolázásban érdekelt felek helyi érdekegyeztetésére az iskolaszék hagyományos elnevezésével új, választott testület létrehozásáról határozott. Egyébként oly sietve, hogy 1994. február 28-ig kötelezővé is tette valamennyi iskolában, iskola mellett ennek létrehozását; április 28-án a tárca megbízott helyettes államtitkára már arról nyilatkozott, hogy az új intézmény, az új szervezet létrejöttéről a vonatkozó hivatalos kutatás is lezajlott, a „feladat kipipálható”.

Az Iskolafejlesztési Alapítvány ugyanebben az időben középtávú fejlesztési projekt kidolgozásához és a fejlesztéshez szükséges szponzor kereséséhez látott. A German Marshall Fund of the United States (egyesült államokbeli German Marshall Alap) tartotta támogatásra érdemesnek a pályázati tervezetet. E projektterv alapvonásait ezúton bemutatjuk. Az olvasó itt és most elsőként tájékozódhat a tervezetről, tehát módjában van az elsők között csatlakozni a programhoz. Az Iskolafejlesztési Alapítvány szakemberei visszajelzés után készek arra, hogy megismerkedjenek az intézmény mellett működő iskolaszék összetételével, munkájával, szakértői tanácsokkal, tapasztalatcsere megszervezésével, folyamatos információval segítsék annak munkáját – abban az esetben, ha a tájékozódás után kölcsönössé válik a rokonszenv, az érdeklődés, ha úgy tetszik: az érdekeltég is. Alábbi ismertetőnk egyúttal tehát mozgósító felhívás is: kérjük, jelentkezék, mutassa be az Ön által képviselt iskolaszék tevékenységét, terveit, gondjait, sikereit, problémáit, eredményeit. Az Iskolafejlesztési Alapítványban megbízható partnerre talál!

Az Iskolafejlesztési Alapítvány az iskolaszékekre mint az iskola demokratizálásának, úgymond „társadalmasításának” eszközére tekint. Az iskola működtetésében érdekelt három fő (felnőtt) csoport – a fenntartó, a működés szakmai felelőse (a pedagógusság) nemkülönben az iskolahasználók főbb érdekeit kifejező szülők – együttműködésének, érdekalkujának „háromszögét” igen fontos eszköznek tekinti ebben a kívánatos folyamatban. (Nem titok, hogy az Iskolafejlesztési Alapítvány szakmai műhelyében legalább ennyire fontosnak minősítették a „primer” intézményhasználók, a tanulók, a gyerekek – alapvetően autonómnak tételezett – érdekérvényesítési csatornáinak „hajózhatóvá” fejlesztése is.) A fejlesztés kiindulópontja az a tagadhatatlan tény is, hogy a magyar társadalomban – akármelyik „felet” tekintjük is – nem halmozódtak fel kritikus mennyiségben tapasztalatok egy ilyen érdekegyeztetési szervezet működtetésében. Hosszú, türelmes tanulási folyamat előtt állnak az iskolaszékek, azok is, amelyek pozitív várakozással teljesítették a törvény előírását a megalakulásról, s azok is, amelyek belső azonosulás nélkül, mintegy „parancsra” jöttek létre.

E tanulási folyamat hatékonyabb tételében ajánl segítséget az Iskolafejlesztési Alapítvány. Terveink szerint kialakítjuk az információcsere-lánca szerveződő iskolaszékek közti kapcsolat mechanizmusát; konferencia szervezésére készülünk; készséggel működünk közre hasonló problémákkal küzdő iskolaszékek kétoldalú – akár kísértési – kapcsolatának megszervezésében, rendszeresen megjelenő „hírlévi” ki-

adását tervezzük (e hírlevél közleményeit elsősorban az önmagukról tájékoztató kedvű iskolaszékek állítanák össze).

Terveink közt szerepel az iskolaszékek tagjai számára hirdetett „tréningek” megszervezése. Egymást követő hétvégeken hívjuk foglalkozásainkra a jelentkező iskolaszékek képviselőit, a képzés nem egyszerűen „időszerű oktatáspolitikai tájékoztatás”, hanem az érdekegyeztetés mögötti emberi-szakmai kommunikáció képességeinek fejlesztése (ezért is fontos, hogy egy képzési programon együtt vegyenek részt önkormányzati képviselők, pedagógusok és szülők).

Bízunk abban, hogy e tréningek tapasztalatai nyomán megélénkül az érdeklődés a képzési forma iránt, ezért terveink szerint a „trénekek tréningjére” is sor kerül – kellő érdeklődő esetén – 5 napos kurzusokban.

Végezetül, de nem utolsósorban igen fontosnak tartjuk, hogy az Iskolafejlesztési Alapítvány szakemberei konzultatív segítséggel tanácsadóként is az érdeklődő iskolaszékek rendelkezésére álljanak. Tanácsot adunk szívesen egy-egy, az iskolaszék működése során felmerült helyi oktatáspolitikai probléma megoldásában, de még szívesebben annak módszereit illetően nyújtunk segítséget: hogyan is rendezzék helyben konfliktusait. (Természetesen különös figyelemmel állunk azon – egyébként bármelyik – fél rendelkezésére, amelyik az adott helyzetben gyengébbnek bizonyul érdekérvényesítési képességeit tekintve – hiszen az iskolaszék az egyenrangú felek „bütördarabja”). Arra az esetre, ha „jószoigálati” tevékenységünkben kevésnek bizonyul saját kompetenciánk – melynek folyamatos fejlődését mi magunk is elsősorban az iskolaszékek információs hálózatának gazdagodásától reméljük –, nos erre az esetre a helyi konfliktusba rekedt felek regionális, országos testületei, szervezetei szintjén kérünk elvi jelentőségű állásfoglalásokat, mely állásfoglalások bizton segítik a helyi felek megegyezését.

1996 nyarán újra jelentős konferencián kívánunk a szélesebb nyilvánosság elé lépni tapasztalatainkkal. Együtt beszélni s dönteni arról, hogy – immár a készségek amerikai szponzor támogatása nélkül – „saját lábra állva” hogyan tovább.

1994 ősze előtt állunk. Az együttműködésre kész érdeklődők jelentkezését várjuk. (Levélcím: 1399 Budapest Pf. 701/420)

A projekt felelősei:

PŐCZE GÁBOR és TRENCSENYI LÁSZLÓ